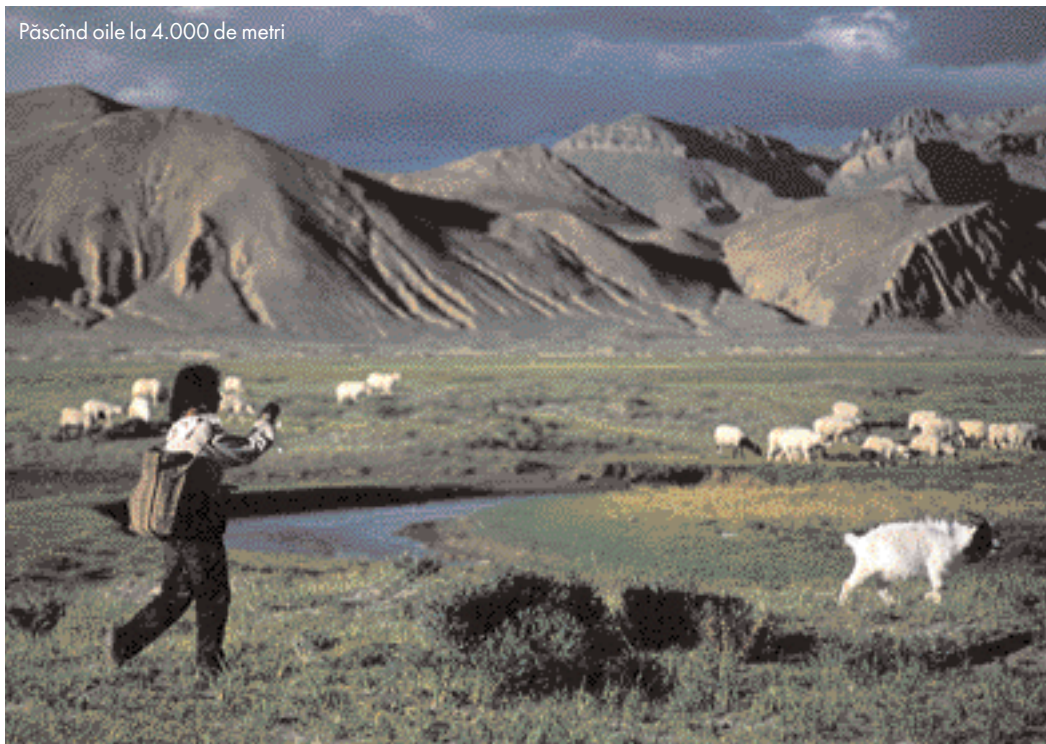

Păscind oile la 4.000 de metri

Ascensiune spre Tabăra 2

Echipamentul este transportat spre tabăra de bază avansată

OMAGIU

ZEIȚEI de turcoaz

Fenomen optic după o ninsoare de 6 zile (în tabăra de bază avansată, 5.700 m)

La doar 24 de ani, Alex Găvan e cel mai tânăr alpinist român care a reușit ascensiunea unui vîrf de peste 8.000 de metri. A făcut-o fără oxigen suplimentar sau șerpași și s-a întors de acolo cu un teanc de fotografii spectaculoase.

Alex Găvan, autoportretul de vîrf, cu Everestul în planul 2

Alex Găvan a absolvit Facultatea de Relații Internaționale (ASE București) și este extrem de pasionat de fotografie și alpinism.

Pe 2 octombrie 2006, ora 5,30 pm, Alex Găvan atingea singur, pe un vînt puternic, vîrfurile Cho Oyu (8.201 m) – „Zeița de Turcoaz”, al șaselea vîrf al pămîntului, situat în munții Himalaya, la granița dintre Tibet și Nepal.

ELLE: Care e motto-ul care te propulsează?

Alex Găvan: Cînd intră la mine pe site, oamenii sînt înțim-pinați de o frază aparent contradictorie: „Climbing mountains outside is climbing mountains inside”. Pentru mine, urcatul pe munții din exterior înseamnă de fapt să îi urc pe cei din interiorul meu, cu mult mai înalți și mai greu de urcat. Cam așa aș condensa eu filozofia mea de munte. De altfel, *Învingînd munții din tine* a fost și titlul celei de-a doua expoziții personale de fotografie (la Noi Art Cafe), care povestește urcușul meu pe Cho Oyu. Nu urc pentru a demonstra cuiva ceva. Plus că, dacă aș face lucrul acesta în mod demonstrativ, aș intra imediat pe un teren minat, iar Măria-Sa Muntele nu ar înfrîza să îmi arate cît de mic sînt de fapt. Motivația mea e strict interioară și așa va rămîne. Cînd nu o s-o mai am, mă voi opri. Ideea de a „cucerii” un vîrf mi se pare din start extrem de vanitoasă, iar altitudinea de „cuceritor”, pe munte, extrem de riscantă. Pentru că, deși pe vîrf poate ajungi singur, succesul tău este contribuția cumulată a multor oameni. În general, eșecul ți se datorează doar ție. De cele mai multe ori, granița dintre succes și un eșec lamentabil, dintre a „face vîrfurile” sau nu, dintre viață și moarte este extrem de fină și stă în detalii. Cred cu tărie că la altitudine, în munții mari, succesul înseamnă să vii înapoi viu. Vîrfurile sunt cireșii de pe tort.

ELLE: Unde mai vrei să urci în viitor? Unde e limita?

A.G.: Organizez, pentru sfîrșitul lunii mai, o expediție în munții Karakorum din Pakistan. Va dura aproximativ două luni și jumătate. Vreau să urc acolo tot un vîrf de peste 8.000 m, fără oxigen suplimentar sau șerpași. Cînd vorbesc de expediții la mare altitudine, limita e legată de ▶

Cho Oyu, ruta crestei nord-vestice, 7.000 m

Tabăra 2, la 7.200 m, locul de unde a început ascensiunea finală

Tibetani strângînd recolta în Tingri

ceea ce vreau eu să reușesc acolo. Deocamdată simt că sînt departe de acea limită.

ELLE: Cum a fost asaltul „Zeitei de Turcoaz”?

A.G.: Pe Cho Oyu, expediția a durat aproape două luni, dintre care una a fost dedicată aclimatizării. Colegul meu, Sergiu Matei, a trebuit să renunțe la ascensiune din cauza unui edem pulmonar și m-a așteptat în tabăra de bază avansată. Ascensiunea finală am făcut-o direct din Tabăra 2 de la 7.200 m, alegînd să „sar” stabilirea încă unei „tabere” la altitudinea de 7.500 m, pentru a petrece cît mai puțin timp în aerul rarefiat. Am plecat noaptea pe la 1,30, ca să am timp să fac vîrfurile cît mai devreme și să mă întorc pe lumină. În plus, în a doua parte a zilei, vremea obișnuiește să se deterioreze, iar vînturile de altitudine sporesc.

ELLE: La ce te gîndești cînd realizezi că ai reușit?

A.G.: Lumea mă întrebă adesea ce am simțit cînd am ajuns acolo sus, la ce m-am gîndit pe vîrfurile Cho Oyu. Poate de aceea răspunsul meu ar putea părea dezamăgitor, dar, sincer, acolo sus nu e locul cel mai potrivit să stai să filozofezi. Eu eram după aproape 15 ore de ascensiune continuă în „zona morții” (asa numesc alpinistii zona de la peste 7.500 de metri, unde corpul nu se mai poate aclimatiza și începe ușor să moară). Eram super deshidratat după ce am depășit banda de roci de la 7.800 (stîncă, gheață, zăpadă înghețată). Așa că, pentru a fi mai ușor, am lăsat rucsacul securizat în zăpadă, împreună cu pioletul, hamul, reverso-ul, blocatorul, zelbul, toată mîncarea și apa; am continuat cu colțarii, betele telescopice și aparatul foto. Vîntul bătea al naibii de puternic. O poiză groasă de gheață se formase pe acea parte de la gluga pufoaice care îmi acoperea gura și nasul. Lipsa de oxigen din aer (la peste 8.000 metri, concentrația de oxigen din aer este la o treime din cea pe care o respirăm în București) îmi dădea o senzație acută de amețală, care, mai tot timpul, în ultimele 3 ore, a fost vecină cu somnul.

ELLE: Să adormi însă e periculos acolo sus...

A.G.: De fapt, pe platoul somital, de două ori, cînd m-am așezat pe zăpadă înghețată pentru a mă odihni, am adormit cîte 2-3 minute – a fost, pentru mine, momentul cel mai periculos din toată expediția. Am străbătut ultimele zeci de metri pînă pe vîrf aproape în patru labe, puternic aplecat

spre față și rezemîndu-mă în betele telescopice. Mi-am dat seama că sînt pe vîrf în momentul cînd, aproape brusc, mi s-a deschis panorama Everestului de cealaltă parte, la 30 km distanță în linie dreaptă. Cho Oyu are un platou somital imens și nici un alt punct nu este considerat vîrfurile adevărate. În momentele alea creierul ți se concentrează exclusiv pe supraviețuire. Eram pe pilot automat, știam că am reușit, dar că sînt doar la jumătate, că trebuie să mai și cobor (iar statistic vorbind, majoritatea accidentelor se întîmplă la coborîre, cînd, obosit la maximum și îmbătat de urcarea vîrfurilor, ai tendința de a lăsa garda jos). Am avut degerături minore la degete (lucru pe care l-am descoperit abia după) din cauza fotografiei, a autportretului de vîrf pe care nu l-aș fi putut face cu voluminoasele mănuși de puf în mîini.

ELLE: Asta înseamnă că ai stat ceva timp acolo, pe vîrf?

A.G.: Cred că am zăbovit pe vîrf cam 10 minute. Admiram pierdut umbra piramidă a lui Cho Oyu proiectată peste toți ceilalți munți. În plus, panorama mi s-a oferit privirii pe „optmiarii” celebri: Everest, Lhotse, Kangchenjunga și, de cealaltă parte, pe Sisha Pangma. Eram conștient de magia clipei pe care o trăiam, am savurat-o pînă la ultima picătură, dar tot ce îmi amintesc în mod conștient este că îmi treceau prin cap doar comenzi automate, toate legate de siguranța întoarcerii. Mă simțeam departe de lumea oamenilor. Am lăsat pe vîrf, într-o punguță îngropată sub niște steaguri de rugăciune, un cerceș și o cruciuliță. Coborîrea pînă în Tabăra 2 a durat 5 ore, timp în

care era să nu îmi mai regăsesc rucsacul. Era deja noapte, iar lumina lunii crea mici umbre în scobiturile zăpezii, și fiecare părea a fi rucsacul meu. Un joc de-a v-ați ascunselea ce nu mi s-a părut atunci nostim deloc: dacă nu l-aș fi regăsit, ar fi trebuit să cobor coarda fixă fără dispozitiv de rapel, ceea ce ar fi fost deosebit de riscant, dat fiind gradul de oboseală pe care îl acumulasem. Abia apoi, cu un ceai cald în față, în siguranța taberei de bază avansate, la 5.700 de metri, am început să realizez ceea ce am făcut... ■

„Cred cu tărie că la altitudine, în munții mari, succesul înseamnă să vii înapoi viu.”

Liliana Alexa

FOTO: ALEX GAVAN